

Datum: Rijeka, 14. srpnja 2020.

Kolegij: Medicinska sociologija

Voditeljica: izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Prediplomski stručni studij

Naziv studija:

Fizioterapija redovni

Izaberite jedan od ponuđenih

Godina studija: 3

Akadska godina: 2020./2021.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Medicinska sociologija je obvezni kolegij na trećoj godini Stručnog studija Fizioterapije i sastoji se od 15 sati predavanja i 15 sati seminara, te nosi 2 ECTS-a.

Sadržaj kolegija je slijedeći:

TEME PREDAVANJA:

1. Uvod u kolegij
2. Teorijski pristupi u sociologiji
3. Temeljni sociološki pojmovi I
4. Temeljni sociološki pojmovi II
5. Modeli zdravlja
6. Zdravstveno ponašanje u zdravlju i bolesti
7. Društveni čimbenici zdravlja i bolesti
8. Nejednakosti u zdravlju i zdravstvu
9. Posebne sociologije unutar m. sociologije
10. Medicinska dominacija i kontrola
11. Socijalna organizacija medicine i zdravstva
12. Prava pacijenata
13. Društveni kontekst suvremene alternativne medicine
14. Posebne teme u medicinskoj sociologiji: sociologija tijela i starenja
15. Posebne teme u medicinskoj sociologiji: sociologija invaliditeta

TEME SEMINARA:

1. Kako napisati seminarski rad i izložiti seminarsku prezentaciju?
2. Socijalne odrednice zdravlja i bolesti
3. Socijalno isključene skupine, socijalni kapital i zdravlje
4. Mediji i zdravlje
5. Odnos zdravstveni radnik—pacijent

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti te pristupanjem završnom ispitu student stječe 2 ECTS boda.

Predavanja (15 P) – klasična (ex-katedra) predavanja s mogućnošću uključivanja studenata; prikupljanje teorijskih znanja i informacija na temelju primjera, kraće video snimke u okviru odabranih tema

Seminari (15 S) - interaktivna nastava temeljena na primjerima kroz upotrebu metode razgovora; projekcija dokumentarnih filmova na temu seminara; izlaganje seminarskih prezentacija

Popis obvezne ispitne literature:

Prezentacije s predavanja

Popis dopunske literature:

1. Haralambos, M.; Holborn. M. (2002) Sociologija – teme i perspektive, Golden marketing- tehnička knjiga, Zagreb.
2. Illich, I. (2012) Medicinska nemeza, Litteris, Zagreb.
3. Nicholls David A. (2017), The End of Physiotherapy, Routledge
4. Norris, M., Allotey, P. Culture and physiotherapy, Diversity in Health and Social Care (2008) 5:151–9

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

1. Uvod u kolegij (društvo, evolucija društvenosti, nastanak i razvoj sociologije, posebne sociologije – m. sociologija)
2. Teorijski pristupi u sociologiji i njihovi predstavnici, metodološki pristupi, metode istraživanja, medicinska sociologija vs. socijalna medicina
3. Temeljni sociološki pojmovi (sociološka imaginacija, društvena struktura i djelovanje, socijalna stratifikacija)
4. Temeljni sociološki pojmovi (institucije, kultura, socijalizacija, obitelj, devijantnost, rad)
5. Biomedicinski model zdravlja, socijalna konstrukcija zdravlja i bolesti, zdravlje po sebi/za sebe?, socijalni kontekst zdravstva
6. Zdravstveno ponašanje u zdravlju i bolesti (institucionalizacija, hospitalizacija...), tehnologizacija medicine
7. Društveni čimbenici zdravlja i bolesti (spol/rod, rasa, klasa, obrazovanje, okoliš, nejednakosti, socijalne veze)
8. Nejednakosti u zdravlju i zdravstvu (pravo na zdravlje vs. pravo na zdravstvenu zaštitu)
9. Posebne sociologije unutar m. sociologije (sociologija mentalnog zdravlja, sociologija tijela, sociologija umiranja, smrti i žalovanja, sociologija disabiliteta, sociologija spola/roda)

10. Medicinska dominacija i kontrola, institucije u medicini (sociološko značenje institucija, uloga institucija, moć i medicina, konstrukcija medicinskog znanja)
11. Socijalna organizacija medicine (profesionalizacija medicine i zdravstva, odnosi u zdravstvu, zdravstveni djelatnici, pacijent, društvo)
12. Prava pacijenata (paternalizam prema pacijentu, paternalizam prema drugim zdravstvenim profesijama, nova uloga pacijenta, pravna zaštita pacijenata, prava pacijenta)
13. Društveni kontekst suvremene alternativne medicine (službena vs. alternativna medicina, povijest i suvremeni trendovi alternativne medicine)
14. Posebni pristupi u sociologiji – sociologija tijela i starenja
15. Posebna pitanja u medicinskoj sociologiji- sociologija invaliditeta

Ciljevi i očekivani ishodi predmeta

1. DEFINIRATI temeljne sociološke pojmove; sociološke teorije i glavne predstavnike; elemente društva i društvenih pod-sistema; sadržaj i podjelu medicinske sociologije i zasebnih grana razvoja; prava pacijenata.
2. OPISATI sociološke metode proučavanja društva; ulogu kulture i institucija u društvu; društvene čimbenike zdravlja i bolesti; socijalnu organizaciju medicinske profesije; socijalnu distribuciju bolesti;
3. RAZLIKOVATI metodologiju društvenih i prirodnih (biomedicinskih znanosti); zdravstveno ponašanje u zdravlju i bolesti;
4. OBJASNITI vezu medicine i drugih društvenih sustava; organizaciju medicine kao društvenog sistema; povezanost društvenih trendova (razvoj znanosti) i utjecaja na okoliš
5. ANALIZIRATI društvene sisteme povezane s područjem zdravlja i bolesti; modele zdravlja i bolesti; društvena shvaćanja zdravstvenog ponašanja; odnose moći u medicini te položaj medicine u društvu i javnosti, te odnose službene i alternativne medicine.

Popis seminara s pojašnjenjem:

TEME SEMINARA

1. Kako napisati seminarski rad i izložiti seminarsku prezentaciju?
Ciljevi i očekivani ishod: napisati kvalitetan pregledni ili istraživački seminarski rad, pronaći i koristiti relevantnu seminarsku literaturu, pripremiti kvalitetnu prezentaciju
2. Socijalne odrednice zdravlja i bolesti
Ciljevi i očekivani ishod: objasniti vezu socijalnih nejednakosti i zdravlja, definirati socijalne odrednice zdravlja, analizirati društvene uzroke i posljedice pojedinih bolesti, kreirati nacrt znanstvenog istraživanja u polju medicinske sociologije
3. Socijalno isključene skupine, socijalni kapital i zdravlje
Ciljevi i očekivani ishod: promicati prava pacijenata i socijalno isključenih skupina, razlikovati stereotipe, predrasude i diskriminaciju, objasniti pozitivnu ulogu mehanizama socijalnog kapitala u zdravlju
4. Mediji i zdravlje
Ciljevi i očekivani ishod: analizirati utjecaj medija na zdravlje djece i ulogu medija u zdravstvu
5. Odnos zdravstveni radnik—pacijent
Ciljevi i očekivani ishod: analizirati odnos zdravstveni radnik-pacijent (paternalizam, autonomija, ravnoteža), definirati što je loša vijest za pacijenta, planirati priopćavanje loših vijesti pacijentima

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Kolegij Medicinska sociologija izvodi se bez vježbi.

Obveze studenata:

Ocjenjuju se sljedeće aktivnosti:

- redovito pohađanje nastave (predavanja i seminara)
- aktivnost na nastavi
- seminarski rad:
 - a) pisani seminarski rad
 - b) seminarska prezentacija (izlaganje studenata)
- završni ispit

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci (pročišćeni tekst), od 5. lipnja 2018.

https://www.uniri.hr/files/staticki_dio/propisi_i_dokumenti/Pravilnik_o_studijima_Sveucilista_u_Rijeci_p_rocisceni_tekst_5_lipnja_2018.pdf

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Ocjenjske bodove student stječe izvršavanjem postavljenih zadataka i izlaskom na ispit.

Od maksimalnih 50 ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora sakupiti minimum od 25 ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu. Ispitni prag na završnom ispitu ne može biti manji od 50% uspješno riješenog testa. Konačna ocjena iznosi zbroj postotaka ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitu. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS skale (A, B, C, D i F) i brojčanim sustavom (1-5). Studenti koji sakupe između 40 i 49,99 ocjenskih bodova ocjenjuje se ocjenom F (neuspješan) i moraju ponovno upisati kolegij.

Ocjenjivanje unutar ECTS sustava obavlja se prema ostvarenom konačnom uspjehu:

- izvrstan (5), A, 90 – 100%
- vrlo dobar (4), B, 75 – 89,9%
- dobar (3), C, 60 – 74,9%
- dovoljan (2), D, 50 – 59,9%
- nedovoljan (1), F, 0 – 49,9%.

Ocjenske bodove student stječe pohađanjem nastave, aktivnim sudjelovanjem u nastavi, izvršavanjem postavljenih zadataka i izlaskom na ispit.

Nastava (najviše do 50 bodova)

Tijekom nastave, kroz oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja studenata, moguće je ostvariti najviše 50 bodova. Studenti koji su tijekom nastave ostvarili od 0 do 24,99% ocjenskih bodova od ocjenskih 50 bodova koje je bilo moguće steći tijekom nastave, ne mogu izaći na završni ispit i moraju ponovno upisati predmet. Studenti koji su tijekom nastave ostvarili minimalno 25 ocjenskih bodova, mogu pristupiti završnom ispitu.

a) Kontinuirano praćenje nastave (do 10 bodova)

Student može izostati maksimalno 30% nastave, i to iz opravdanih razloga. Nazočnost na predavanjima i seminarima je obavezna. Ukupan broj sati kolegija je 30, dakle dopušteni broj izostanaka je 10 sati. Na nastavi je obavezno biti 20 sati kao uvjet za izlazak na ispit. Preostalih 10 sati se boduje, svaki sat 1 bod što znači da student može prikupiti ukupno 10 bodova za prisutnost na nastavi. Ukoliko student izostane s više od 30% nastave ne može nastaviti praćenje kolegija te gubi mogućnost izlaska na završni ispit. Time je prikupio 0 ECTS bodova i ocijenjen je ocjenom F.

Bodovanje nazočnosti na nastavi obavlja se na sljedeći način:

BROJ SATI	BROJ BODOVA
20 sati	0
21 sati	1
22 sati	2
23 sati	3
24 sati	4
25 sati	5
26 sati	6
27 sati	7
28 sati	8
29 sati	9
30 sati	10

b) Aktivnost na nastavi (do 10 bodova)

c) Seminarski rad (do 30 bodova)

Od studenata se očekuje izvršavanje 2 seminarska zadatka:

- seminarski zadatak: pisani seminarski rad (do 20 bodova)
- seminarski zadatak: usmeno izlaganje seminarske prezentacije (do 10 bodova)

KRITERIJI ZA VREDNOVANJE SEMINARSKOG RADA SU SLJEDEĆI:

1. SEMINARSKI ZADATAK: PISANI SEMINARSKI RAD

AKTIVNOST STUDENTA	OBRAZLOŽENJE	BROJ BODOVA
Forma	Prisutnost svakog elementa seminarskog rada: - (N) naslovna stranica = 0,5 bod - (S) sadržaj = 0,5 bod - (U) uvod = 0,5 bod - (Z) zaključak = 0,5 bod - (PL) popis literature = 0,5 bod	2,5
Rok	Predaja seminarskog rada do roka naznačenog za predaju	2,5
Razrada rada	- (NS) normativ stranice = 0,5 bod	10

	<ul style="list-style-type: none"> - (GB) grafičko i broičano oblikovanje = 0,5 bod - (INT) interpunkcijski znakovi = 0,5 bod - (OPS) opseg rada od 7-10 stranica = 0,5 bod - (GRA) poštivanje gramatičkih pravila = 1 boda - (TEMA) obrada teme = 5 bodova -(CITAT) poštivanje pravila citiranja = 2 boda 	
Literatura	Znanstveni i stručni izvori (članci i knjige) - 1 izvor = 0,5 bod Internetski izvori - 3 izvora = 0,5 bod	2,5
Zaključak	Kvaliteta zaključka od 1 do 2,5 (sinteza najvažnijih nalaza u radu, implikacije za praksu i/ili buduća istraživanja)	2,5
UKUPNO:		20

2. SEMINARSKI ZADATAK: USMENO IZLAGANJE SEMINARSKOJ PREZENTACIJI

AKTIVNOST	OBRAZLOŽENJE	BROJ BODOVA
VRIJEME (V)	Student treba izložiti prezentaciju u trajanju od 10 min (ne kraće od 09 i ne dulje od 11 min)	1
FORMA/NAČIN IZVEDBE (F)	Vrednuje se: <ul style="list-style-type: none"> - Unaprijed izlaganje dijelova rada (sadržaj prezentacije na slide-u) = 0,5 boda - Jasnoća izlaganja i način izvedbe (glas, neverbalna izvedba) = 0,5 boda - Izvedba bez čitanja sa papira = 0,5 bod 	1,5
SADRŽAJ (S)	Vrednuje se: <ul style="list-style-type: none"> - Uvod u temu = 0,5 boda - Cilj/svrha = 0,5 boda - Glavne ideje i točnost = 2 bod 	3
ZAKLJUČAK (Z)	Vrednuje se: <ul style="list-style-type: none"> - Sinteza najvažnijih nalaza drugim riječima 	1,5
LITERATURA (L)	Vrednuje se:	1

	<ul style="list-style-type: none"> - Stavljanje popisa korištene literature na zadnjem slide-u = 0,5 bod - Točno i dosljedno navođenje izvora = 0,5 bod 	
RASPRAVA (R)	Vrednuje se: <ul style="list-style-type: none"> - Odgovor na pitanja = 1 boda - Poticaj na raspravu = 1 bod 	2
UKUPNO:		10

Završni test

d) Završni test

Završni test studentima nosi 50% ocjenskih bodova. Na testu nema negativnih bodova. Uvjet za prolazak je 50% ispravno riješenog testa. Sva pitanja iz testa bit će iz održane nastave i dostupnih materijala. Test je koncipiran na način kratkih pitanja s mogućnošću odabira točnog odgovora, bez odabira odgovora (upisivanje odgovora), te s maksimalno tri pitanja esejskog tipa (npr. Objasnite ...!) (spomenuta pitanja ujedno nose po 3 boda)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Trenutno ne postoji kapaciteti.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Pohađanje nastave

Prisutnost na nastavi utvrđuje se prozivkom na početku sata. Nakon prozivke, moguće je ući na sat, ali se prisutnost neće bodovati. Mobitele i druge slične uređaje nije dozvoljeno koristiti tijekom nastave, a posebno tijekom polaganja ispita. Eventualna utvrđenost prikrivanja nečijeg izostanka ili pogrešno predstavljanje i druga slična kršenja uobičajenih normi ponašanja, bit će sankcionirana. Osim u vrijeme konzultacija i po dogovoru, nastavnici su dostupni i putem elektroničke pošte. Svaka komunikacija putem maila nužno mora biti potpisana, na nepotpisanu poštu nismo dužni odgovarati.

Kašnjenje i/ili neizvršavanje zadataka

Sve eventualne sankcije u smislu kašnjenja, neispunjavanja obaveza i sličnog, detaljnije su pojašnjena u opisu konkretnih aktivnosti.

Akademski čestitost

Od studenata, ali i nastavnika se očekuje međusobno poštovanje, pristojnost, izvršavanje dužnosti i odgovorno međusobno ponašanje, ali i jednako ponašanje prema obavezama. I nastavnici i studenti svojim ponašanjem trebaju služiti kao primjer. U radu je dakako moguće učiniti propuste, no važno je znati da je riječ o propustu (a ne pogrešnoj namjeri!) na koju je potrebno ukazati. Svaki

oblik prisile ili diskriminacije smatra se težim kršenjem normi. Dokumenti koji studentima i nastavnicima stoje na raspolaganju: Etički kodeks studenata Sveučilišta u Rijeci.

Kontaktiranje s nastavnicima

Vjerojatno najsigurniji oblik komunikacije je putem službene elektronske pošte. Za opće upite u vezi kolegija odgovorna je voditeljica kolegija. Ukoliko je riječ o konkretnim upitima oko pojedinih seminarskih zadataka, studenti mogu direktno kontaktirati poslijedoktorandicu Stjepku Popović (stjepka.popovic@medri.uniri.hr). Voditeljica kolegija i poslijedoktorandica će potvrditi zaprimanje poruke i odgovoriti na svaki upit studenata. Ukoliko student/ica ne dobije odgovor, molimo da se ne ustručavate i da ponovno kontaktirate (za slučaj neuspjelog slanja pošte). U skladu s Uredbom o zaštiti osobnih podataka, izvoditelji kolegija dužni su odgovoriti isključivo na mailove upućene sa službene adrese (xxx@uniri.hr).

Informiranje o predmetu

Sve informacije u vezi kolegija studentima/cama će bit dostupne tijekom/do kraja nastave, te objavljene na webu Katedre. Eventualno nepoznavanje obaveza isključiva je odgovornost studenta/ice. Kašnjenja u smislu ispunjavanja obaveza su prihvatljiva, no u pravilu nose gubitak određenih bodova (ukoliko nije drugačije regulirano).

Očekivane opće kompetencije studenata/ica pri upisu predmeta

Za upis kolegija nisu potrebne specifične kompetencije, premda se očekuje da studenti/ce imaju temeljno predznanje i vještine pretraživanja Interneta i korištenja računala, te da se služe engleskim jezikom (temeljno razumijevanje).

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2019./2020. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Nastavnik/ca
04.03.2021.	8,00-8,45 10,00 -10,45 P1-P2 Z4	9,00-9,45 S1 Z4	dr.sc. Stjepka Popović
11.03.2021.	8,00-8,45 9,00-9,45 10,00-10,45 P3-P5 Z7		dr.sc. Stjepka Popović
18.03.2021.	8,00-8,45 9,00-9,45 10,00-10,45 P6-P8 Z7		dr.sc. Stjepka Popović
25.03.2021.	8,00-8,45 9,00-9,45 10,00-10,45 P9-P11 Z7		dr.sc. Stjepka Popović
01.04.2021.	8,00-9,30 9,45-11,00 P12-P14 Z7		dr.sc. Stjepka Popović
08.04.2021.	8,00-8,45 P15 Z7	9,00-9,45 10,00-10,45 S2-S3 Z7	dr.sc. Stjepka Popović
15.04.2021.		8,00-8,45 9,00-9,45 10,00-10,45 S4-S6 Z7	dr.sc. Stjepka Popović
22.04.2021.		8,00-8,45 9,00-9,45 10,00-10,45 S7-S9 Z7	dr.sc. Stjepka Popović
29.04.2021.		8,00-8,45 9,00-9,45 10,00-10,45 S10-S12 Z7	dr.sc. Stjepka Popović
06.05.2021.		8,00-8,45 9,00-9,45 10,00-10,45	dr.sc. Stjepka Popović

		S13-S15 Z7	
--	--	---------------	--

Popis predavanja, seminara i vježbi:

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvod u kolegij (društvo, evolucija društvenosti nastanak i razvoj sociologije, posebne sociologije – m. sociologija)	1	Z4
P2	Teorijski pristupi u sociologiji i njihovi predstavnici, metodološki pristupi, metode istraživanja, medicinska sociologija vs. socijalna medicina	1	Z4
P3	Temeljni sociološki pojmovi I (sociološka imaginacija, društvena struktura i djelovanje, socijalna stratifikacija)	1	Z7
P4	Temeljni sociološki pojmovi II (institucije, kultura, socijalizacija, obitelj, devijantnost, rad...)	1	Z7
P5	Biomedicinski model zdravlja, socijalna konstrukcija zdravlja i bolesti, zdravlje po sebi/za sebe?, socijalni kontekst zdravstva	1	Z7
P6	Zdravstveno ponašanje u zdravlju i bolesti (institucionalizacija, hospitalizacija...), tehnologizacija medicine	1	Z7
P7	Društveni čimbenici zdravlja i bolesti: spol/rod, rasa, klasa, obrazovanje, okoliš, nejednakosti, socijalne veze	1	Z7
P8	Posebne sociologije unutar m. sociologije: sociologija mentalnog zdravlja, sociologija tijela, sociologija umiranja, smrti i žalovanja, sociologija disabiliteta, sociologija spola/roda...	1	Z7
P9	Medicinska dominacija i kontrola, institucije u medicini	1	Z7
P10	Socijalna organizacija i profesionalizacija medicine, odnosi u medicini	1	Z7
P11	Socijalna organizacija medicine	1	Z7
P12	Prava pacijenata	1	Z7
P13	Društveni kontekst suvremene alternativne medicine	1	Z7
P14	Posebni pristupi u sociologiji – sociologija tijela i starenja	1	Z7
P15	Posebna pitanja u medicinskoj sociologiji: sociologija invaliditeta	1	Z7
	Ukupan broj sati predavanja	15	

	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Kako napisati seminarski rad i izložiti seminarsku prezentaciju?	1	Z4
S2	Socijalne odrednice zdravlja i bolesti	1	Z7
S3	Socijalne odrednice zdravlja i bolesti	1	Z7
S4	Socijalno isključene skupine, socijalni kapital i zdravlje	1	Z7
S5	Mediji i zdravlje	1	Z7

S6	Odnos zdravstveni radnik-pacijent	1	Z7
S7-S9	Studentske prezentacije	3	Z7
S10-S12	Studentske prezentacije	3	Z7
S13-S15	Studentske prezentacije	3	Z7
	Ukupan broj sati seminara	15	

ISPITNI TERMINI (završni ispit)	
1.	17.05.2021.
2.	07.06.2021.
3.	05.07.2021.
4.	24.09.2021.